

Aandoening

Pijnlijke borsten (mastopathie en mastodynie/ mastalgie)

Pijnlijke borsten wordt mastopathie (of mastodynie of mastalgie) genoemd. Het is een verzamelnaam voor allerlei goedaardige klachten aan de borsten.

Bij vrouwen met mastopathie is het borstweefsel onregelmatig en dichter van structuur. Er zijn soms duidelijk voelbare knobbels, strengtjes of schijven. Ook kan er afscheiding uit de tepels komen. De borsten kunnen in wisselende mate gespannen en/of pijnlijk aanvoelen.

Mastopathie komt veel voor. Het kan spontaan ontstaan en verdwijnen. Ongeveer 70% van de vrouwen heeft er in haar leven ooit last van. De klachten kunnen al vroeg in de puberteit ontstaan en tot op hoge leeftijd voortduren. De klachten variëren van een gespannen gevoel in de borst tot een heftige pijn die de kwaliteit van leven kan beïnvloeden. Het kan in één borst of in beide borsten voorkomen.

Bij veel vrouwen is er een duidelijke relatie tussen de pijnklachten en de menstruatiecyclus. De pijn is dan het ergst vóór de menstruatie en ook eventuele knobbeltjes zijn dan het best voelbaar. Na de menstruatie nemen de klachten weer af.

Hoewel bij knobbeltjes in de borst gedacht moet worden aan borstkanker is hier bij mastopathie geen sprake van. Het is een goedaardige aandoening

Vormen

Er zijn drie vormen van mastopathie: cyclisch, non-cyclisch en extramammair.

Cyclische mastopathie treedt meestal op in de tweede helft van de menstruele cyclus. De pijn wordt erger tot de start van de menstruatie. Dan nemen de klachten snel af. Soms is de pijn tijdens de gehele cyclus in mindere mate aanwezig.

Non-cyclische mastopathie komt minder vaak voor. Er is geen vast patroon in te ontdekken. Bij deze vorm heeft de vrouw continu, of met tussenpozen, pijn in de borst(en). Deze klachten hebben geen relatie met de menstruele cyclus.

Bij extramammaire mastopathie is er sprake van pijn buiten de borst.

Onderzoeken

Voordat gekeken wordt naar behandelingsmogelijkheden, doen we meestal eerst een borstonderzoek.

Dit is vaak een mammografie (röntgenfoto van de borst), eventueel gevolgd door een echografie. Bij vrouwen tot 30 jaar wordt in principe alleen een echografie gemaakt. Soms kan uw arts het nodig vinden dat nog een MRI-onderzoek wordt gedaan. De onderzoeken worden gedaan om uit te sluiten dat er sprake is van borstkanker. In de meeste gevallen (meer dan 99%) worden geen afwijkingen gevonden.

Röntgenonderzoek van de borsten (mammografie)

Op de beelden van de mammografie kunnen we kleine veranderingen in het weefsel al zien. Soms ook als ze nog niet voelbaar zijn.

Vaak wordt de mammografie samen met aanvullend onderzoek gedaan. Dit onderzoek wordt bij mannen en vrouwen gedaan. Het

onderzoek naar - en de behandeling van - borstafwijkingen bij mannen is vrijwel hetzelfde als bij vrouwen. Omdat borstafwijkingen en borstkanker vooral voorkomen bij vrouwen is sommige informatie specifiek voor vrouwen.

Als u een verwijzing voor het Borstcentrum van het Jeroen Bosch Ziekenhuis heeft, is de eerste stap een bezoek aan de afdeling Radiologie.

LET OP! U moet zich voor dit onderzoek voorbereiden. Lees daarom deze informatie minstens EEN DAG vóór het onderzoek goed door! Het is belangrijk dat u deze instructies goed opvolgt. Het onderzoek kan anders misschien niet doorgaan.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/rontgenonderzoek-van-de-borsten-mammografie>

Echo-onderzoek van de borsten (echografie)

Met een echo van de borsten kan de radioloog of laborant uw borsten met behulp van geluidsgolven (echo) onderzoeken.

De radioloog beweegt met een klein apparaat (transducer) over uw borsten. Het apparaat vangt de geluidsgolven op en zet deze om tot een beeld.

Het onderzoek naar - en de behandeling van - borstafwijkingen bij mannen is vrijwel hetzelfde als bij vrouwen. De informatie is zowel van toepassing op vrouwen als op mannen. Omdat borstafwijkingen en borstkanker vooral voorkomen bij vrouwen is sommige informatie specifiek voor vrouwen.

LET OP! U moet zich voor dit onderzoek voorbereiden. Lees daarom deze informatie minstens EEN DAG vóór het onderzoek goed door. Het is belangrijk dat u deze instructies goed opvolgt. Het onderzoek kan anders misschien niet doorgaan.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/echo-onderzoek-van-de-borsten-echografie>

MRI-onderzoek van de borsten

Bij een MRI-onderzoek van de borsten brengt de radioloog uw borsten in beeld.

Het onderzoek naar - en de behandeling van - borstafwijkingen bij mannen is vrijwel hetzelfde als bij vrouwen. De informatie in deze folder is zowel van toepassing op vrouwen als op mannen. Omdat borstafwijkingen en borstkanker vooral voorkomen bij vrouwen is sommige informatie specifiek voor vrouwen.

LET OP!

- U moet zich voor dit onderzoek voorbereiden. Lees daarom deze informatie minstens 3 DAGEN vóór het onderzoek goed door! Het is belangrijk dat u deze instructies goed opvolgt. Het onderzoek kan anders misschien niet doorgaan.
- We vragen u om ruim van tevoren de vragenlijst in te vullen. Heeft u één of meerdere vragen met JA beantwoord? Neem dan contact op met afdeling Radiologie.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/mri-onderzoek-van-de-borsten>

Behandelingen

Omdat er zo veel mogelijke oorzaken zijn voor mastopathie, is er niet één bepaalde behandeling die het beste is.

Veel vrouwen zijn gerustgesteld als na onderzoek blijkt dat er geen afwijkingen in de borst zijn en vinden behandeling van de pijnklachten dan niet nodig. Maar er zijn ook vrouwen die zoveel pijn hebben dat zij wel behandeld willen worden.

Met pijnmedicatie kan geprobeerd worden uw pijnklachten te verminderen. Maar ook het veranderen van anticonceptie, voedingsadviezen, BH-advies of het toepassen van kompressen kan soms helpen. Vrouwen die liever geen medicijnen willen gebruiken, wordt vaak geadviseerd biologische teunisbloemolie capsules in te nemen. In uitzonderlijke gevallen wordt een operatieve ingreep overwogen. De psycholoog zal dan gevraagd worden om mee te denken bij deze beslissing.

Eventueel kan er ook een psycholoog bij uw behandeling betrokken worden. Dit kan zinvol zijn als u zich bijvoorbeeld erg gespannen of somber voelt. Of als u veel activiteiten niet meer doet door uw pijnklachten. Aanhoudende pijnklachten kunnen leiden tot een verstoring van uw stemming of veranderingen in uw gedrag. Een gedragsgerichte benadering kan helpen de balans te hervinden en beter om te leren gaan met pijn. U kunt samen met de psycholoog bespreken of een psychologische behandeling u zou kunnen

helpen.

Poliklinieken en afdelingen

Borstcentrum

Wanneer u een afwijking in uw borst opmerkt, kunt u terecht bij het Borstcentrum van het Jeroen Bosch Ziekenhuis.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/borstcentrum>

Chirurgie bij kanker

Chirurgen kunnen door andere specialisten worden ingeschakeld worden om patiënten met kanker te opereren.

<http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/chirurgie-bij-kanker>

Code CHI-138